

Državni zavod za statistiku (DZS) objavit će u petak prvu procjenu bruto domaćeg proizvoda (BDP) u četvrtom tromjesečju prošle godine, a analitičari očekuju usporavanje pada u odnosu na prethodne kvartale.

Šest analitičara, koji su sudjelovali u anketi Hine, u prosjeku očekuju pad BDP-a za 7,3 posto u odnosu na isti kvartal godinu dana prije. Njihove procjene pada kreću se u rasponu od 6,5 do 8,3 posto.

Gospodarstvo u dubokoj recesiji

Bit će to treće tromjesečje zaredom kako gospodarstvo zbog pandemije koronavirusa bilježi pad na godišnjoj razini.

U drugom lanjskom tromjesečju gospodarstvo je palo 15,4 posto, najviše od 1995. od kada DZS vodi te podatke, jer su restriktivne mjere usmjerene na suzbijanje virusa paralizirale gospodarske aktivnosti od druge polovice ožujka do kraja travnja.

U trećem je tromjesečju, pak, pad BDP-a usporen na 10 posto, zahvaljujući popuštanju restriktivnih mjera i boljoj nego što se očekivalo turističkoj sezoni.

U četvrtom je lanjskom tromjesečju, procjenjuje se, pad gospodarstva dodatno usporen, no ponovno uvođenje restriktivnih mjera zbog drugog vala širenja koronavirusa zakočilo je gospodarske aktivnosti.

Drugi val koronavirusa

„Posljednje lanjsko tromjesečje započelo je uz pogoršanje epidemiološke situacije koje je zbog prijetnje održivosti zdravstvenog sustava rezultiralo ponovnim uvođenjem restriktivnih mjera. One su i ovoga puta najviše pogodile uslužni sektor zbog zatvaranja većine ugostiteljskih objekata”, navodi jedan od analitičara u anketi Hine.

Zbog toga je, među ostalim, nastavljen pad osobne potrošnje, najveće sastavnice BDP-a. Na to ukazuju podaci DZS-a, prema kojima je promet u trgovini na malo u četvrtom kvartalu pao 2,2 posto u odnosu na isto razdoblje godinu dana prije.

„Zamjetno je pogoršanje potrošnje u prosincu, kada je, uz izostanak prosinačkog turizma, smanjena i predblagdanska potrošnja. Kupovna moć očuvana je rastom plaća – uglavnom u javnom sektoru – te s daljnjim potporama Vlade za zaposlene u poduzećima pogođenim krizom, čime se zamjetno ublažio udar na tržište rada”, objašnjava jedan od analitičara.

Podršku BDP-u pružili su, pak, rast aktivnosti u građevinskom sektoru i stabilizacija industrijske proizvodnje.

„Građevinarstvo je nastavilo rasti po solidnim stopama, dok je industrija pružila mješovitu izvedbu, ali u konačnici zabilježila blagu stopu rasta u odnosu na isto tromjesečje 2019.”, navodi se u anketi.

U posljednjem lanjskom kvartalu oporavio se i izvoz roba koji je mjesecima bio pod pritiskom zbog recesije u glavnim hrvatskim trgovinskim partnerima – zemljama Europske unije.

„Vrlo pozitivno iznenađenje je izvedba izvoza roba – rast od 7,5 posto na godišnjoj razini – uz negativan utjecaj uvoza samo u prosincu”, navodi jedan od analitičara.

Duboka, ali kratka recesija?

Ponajviše zbog oštrog pada u drugom i trećem tromjesečju, procjenjuje se da je u cijeloj prošloj godini gospodarstvo zabilježilo rekordni pad – veći od 8 posto.

Dosad rekordni pad od 7,3 posto zabilježen za globalne financijske krize 2009. godine.

I dok će pad BDP-a u 2020. biti dublji nego na početku globalne financijske krize, očekuje se da će ova recesija trajati kraće. Tadašnja recesija protegnula se na šest godina, dok se ovoga puta oporavak gospodarstva očekuje već u ovoj godini.

Prema anketi Hine, šest analitičara procjenjuje u prosjeku da bi gospodarstvo u ovoj godini moglo porasti 4,4 posto. Njihove procjene rasta kreću se u rasponu od 3,5 do 5,1 posto. (Hina)

